

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ'IN

“KURUMSAL YAPISI, YASAL

ÇERÇEVESİ VE GÖSTERGELERİYLE

ULAŞTIRMA SEKTÖRÜ” SEMİNERİ

AÇILIŞ KONUŞMASI

**28 Şubat 2007
İstanbul**

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godôt de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın Bakanım, Değerli Konuklar ve Değerli Basın Mensupları,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. “Kurumsal Yapısı, Yasal Çerçevesi ve Göstergeleriyle Ulaştırma Sektörü” başlıklı çalışmamızı tanıtacağımız seminerimize hoş geldiniz.

TÜSİAD’ın ulaştırma sektörü ile ilgili ilk çalışması olan “Kurumsal Yapısı, Yasal Çerçevesi ve Göstergeleriyle Ulaştırma Sektörü”, Prof Dr. Güldem Cerit koordinatörlüğünde Dokuz Eylül Üniversitesi Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi Yüksek Okulu öğretim üyelerinden oluşan bir ekip tarafından hazırlandı. Bu çalışmada göstermiş oldukları gayret nedeniyle kendilerine teşekkür ediyorum. Ayrıca söz konusu çalışmanın gerçekleştirilmesini mümkün kılan Arkas Holding Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Lucien Arkas’a ve Kaptanoğlu Holding Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Şadan Kaptanoğlu’na katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Bu toplantımız, ulaştırma sektöründe ihtiyacını hissettiğimiz yeni bir vizyonun oluşturulması doğrultusundaki ilk etkinliğimiz. Türkiye’nin sürdürülebilir kalkınma stratejisi çerçevesinde ulaştırma sektörünün yeniden yapılandırılması için yapmakta olduğumuz çalışmaların ilkinizi sizlerle paylaşmak ve ardından konuyu, sektörün önde gelen isimlerinin değerlendirmelerine açmak istedik.

TÜSİAD, ulaştırma sektörünü Türkiye’nin sosyal ve ekonomik istikrara ulaşmasındaki temel sektörlerden biri olarak görüyor. Türkiye’nin yüksek hızla büyümeye devam etmesi gereken AB üyelik sürecinde, iddialı bir mikro ekonomik reform paketini uygulamaya koyması gerektiğini, ulaştırma sektörünün de bu reform paketinin bir parçası olması gerektiğini düşünüyoruz.

Türkiye, 2001 krizinin ardından uygulamaya koyduğu ekonomik programla, başlıca yapısal reformları gerçekleştirdi ve ekonomide istikrar ve güven ortamını tesis edebildi. Bu sayede, son beş yıllık dönemde yaklaşık %7 civarında bir büyüme hızı sağlayabildik. Ancak, makro ekonomide elde ettiğimiz kazanımların mikro ekonomik reformlarla derinleştirilmesi, geçen bu süreye rağmen gündeme getirilemedi. 2006 yılında reform ivmesi daha da yavaşladı ve büyüme hızı %5 civarına geriledi. Bu kısa değerlendirme, Türkiye’nin, hızlı büyüme sürecini devam ettirebilmek için, eksik kalan yapısal reformları tamamlaması ve mikro bazlı reformları da sırayla devreye sokması gerektiğini gösteriyor. Ulaştırma sektörünü de, bu mikro ekonomik reform alanlarından birisi olarak görüyoruz.

Türkiye, ekonomik yapısında başlatmış olduğu dönüşümü hızlandırmak zorunda. Taşımacılık sektörü de ekonomik yapıdaki, üretim süreçlerindeki bu dönüşümden etkilenecek olan ve kendisi de bu dönüşümü biçimlendirecek olan bir sektör. Küreselleşmenin artık günümüzde ulaştığımız seviye, ürünlerin, sermayenin ve bireylerin hareketliliğini muazzam arttırmış durumda. Üretim süreçleri parçalara ayrılırken, yetkinlik alanlarına göre üretimin farklı parçaları artık farklı ülkelerde yapılıyor. Günümüzün değişen tüketim kalıplarına, ancak esnek üretim yapan, talebi hızla karşılayabilen firmalar uyum sağlayabiliyor. Talebin bu global yapısı ve üretim zincirlerindeki bu gelişim, ulaştırma ve lojistik sektörlerindeki etkinliği, firmaların ve ülkelerin en önemli rekabet silahlarından biri haline getiriyor. Türkiye’nin bu süreçteki yerine baktığımızda, ulaştırma ve lojistik sektörlerinde sağlanabilecek dönüşüm, küresel rekabet açısından, önem kazanıyor.

Bu değerlendirme bizi ulaştırma sektörünün temel problemlerine eğilmeye götürüyor.

Öncelik, hiç şüphesiz, altyapının iyileştirilmesinde. Türkiye’nin, 780 000 kilometrekareye ulaşan yüzölçümü ve Avrupa ile Orta Doğu arasında ulaşımı sağlayan yapısı, ulaştırma ihtiyaçlarının

büyüklüğüne işaret ediyor. Bu altyapı ihtiyacına rağmen, yüksek kamu açıklarının her türlü kamu yatırımını kısıtladığı 1990'lı yıllarda, sektöre gereken yatırımlar yapılamadı. Liberalizasyon sürecindeki aksaklıklar, özel sektörün de bu alana girmesini geciktirdi.

İkinci temel sorun, ulaştırma türleri arasındaki dağılımın dengesizliği. Türkiye, 1950'li yıllardan sonra ulaştırma yatırımlarının dörtte üçünün karayoluna ayırdı. Karayollarının yanında, demiryolları, limanlar ve hava limanlarına ayrılan yatırımlar, sınırlı kaldı. Bu tercihlerin sonucu olarak, yurt içi yolcu taşımalarının %94'ü, yük taşımalarının ise %90'ı karayolu taşımacılığı ile gerçekleşir hale geldi. Karayolu ulaştırmasının bu orantısız ağırlığı, ekonomik sonuçlarının yanısıra çevresel sorunlar da yarattı.

Üçüncü alan ve sektördeki sorunların aşılmasının anahtarını oluşturan konu ise liberalizasyon. Tüm araştırmalar, özel teşebbüsün faaliyet gösterebileceği alanlarda, özel imtiyaza sahip kamu şirketlerinin mevcudiyetinin, ekonomi üzerinde büyük olumsuz etkilere yol açtığını gösteriyor. Bu nedenle, özellikle diğer sektörlerle girdi sağlayıcı sektörlerde özelleştirmelerin hızla tamamlanması, ekonominin tümünde etkinliği yükseltici sonuçlar doğuracak. Bu çerçevede, liman özelleştirmelerinin tamamlanması ve demiryolu taşımacılığı başta olmak üzere hava ve deniz taşımacılığında da işletmecilere yeni hatlara erişim hakkı sağlanması sektörün gelişimi açısından önem taşıyor. Sektörde liberalizasyonun tamamlanmasının, altyapı sorunlarını büyük ölçüde hafifletmesini bekliyoruz.

Kısacası, ulaştırma sektöründe yeni bir vizyona ve stratejiye ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz. Bunun için öncelikle, ulaştırma sektörünün, ekonomik gelişme, bölgesel kalkınma farklılıklarının azaltılması ve ekolojik dengenin korunması açılarından taşıdığı öneminin iyi anlaşılması gerekiyor. Diğer sektörler için benimsenecek olan stratejilere uygun olarak oluşturulacak olan ulaştırma ağı ve lojistik merkezler, ekonomik aktivitenin ülke geneline yayılmasına destek sağlayacak. Ulaştırma türlerinin dengeli dağılımı, iç göçten, çarpık kentleşmeye, sektörel çeşitlenmeden ekolojik dengeye, karşı karşıya olduğumuz birçok sorunun çözümü için de katkı sağlayabilecek. Ayrıca, uluslararası ulaştırma ve enerji koridorları üzerinde yer alan Türkiye, lojistik ve ulaştırma yapısını bu konumuna uygun olarak yeniden yapılandırabilirse, bölgede bir lojistik üs olma olanağı da yaratacaktır.

Türkiye'nin lojistik üs olma hedefine ulaşabilmesi için deniz, kara, hava ve demiryolu taşımacılığı sektörlerinde Kuzey-Güney Otoyolu Projesi, Avrupa Deniz Otoyolları ve özellikle Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridoru TRACECA gibi projelerde aktif ve etkin bir rol alması gerekiyor. Bu projeler ülkenin hem yurtdışı bağlantılarını güçlendirecek, hem de yurtiçinde demiryolu ve denizyolları ulaşımı bağlantılarını iyileştirip, limanların verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayarak taşımacılığın etkinliğini arttıracak. Küresel bir aktör olma yolundaki Türkiye'nin bu projeler ile temiz ve sürdürülebilir ulaştırma vizyonunu gerçekleştirmesi, ülke içi taşımacılığı dengeli bir şekilde yeniden yapılandırması ve transit ülke konumunu bölge için bir lojistik üs olarak dönüştürmesi mümkündür. Bu açıdan, Türkiye, küresel ulaştırma ağları oluşturulurken uluslararası politik denge ve gelişmeleri gözeterik jeopolitik konumunun gerektirdiği rolü üstlenmelidir.

Değerli konuklar,

Bildiğiniz gibi, TÜSİAD olarak Türkiye'nin büyüme sürecini çok yakından takip ediyoruz. Ulaştırma sektörünü de, bu anlamda kritik öneme sahip bir alan olarak görüyoruz. Bu toplantımızın, ekonomik, toplumsal ve çevresel açıdan sürdürülebilir bir kalkınma sürecinde, ulaştırma politikalarının vizyoner bir anlayışla yeniden tasarlanması hedefine katkıda bulunmasını diliyorum. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyor, Ulaştırma Bakanımız Sayın Binali Yıldırım'ı kürsüye davet ediyorum.